

Gävles lek- och aktivitetsplatser

- strategi för fortsatt utveckling

Anna Nordin, Landskapsarkitekt, Tekniska

Riktlinjer

Gävles lek- och aktivitetsplatser ska

1. Utformas med god gestaltning
2. Ge förutsättningar för inkluderande lek och rörelse
3. Upplevas trygga och säkra
4. Vara Hållbara
5. Gynna ekosystemtjänster
6. Finnas nära
7. Utformas med delaktighet från allmänhet

Riktlinjer

Gävles lek- och aktivitetsplatser ska

- 1. Utformas med god gestaltning**
- 2. Ge förutsättningar för inkluderande lek och rörelse**
3. Upplevas trygga och säkra
4. Vara Hållbara
5. Gynna ekosystemtjänster
- 6. Finnas nära**
- 7. Utformas med delaktighet från allmänhet**

1. Utformas med god gestaltning

- Gävles lek- och aktivitetsplatser utformas med en omsorgsfull och genomtänkt gestaltning med hög kvalitet som utgår från och tar tillvara platsens specifika förutsättningar. Det ska finnas ett varierat utbud som tilltalar många och för att uppnå variation krävs en uppfattning om hur lek- och aktivitetsplatserna i det aktuella närområdet ser ut och vad som saknas eller behöver kompletteras.
- Gestaltningen ska tillgodose de krav på lägsta nivå som finns i *checklista för lek- och aktivitet* och med målet att alla Gävles lek- och aktivitetsplatser ska nå en tillfredställande kvalitetsnivå eftersträvas poäng över 17 enligt checklista.

1. Utformas med god gestaltning

Checklistan säkerställer kvaliteter som möter många behov

CHECKLISTA VID PLANERING AV LEKPLATS
LEKPLATSENS NAMN: _____ OMRÅDE: _____

Beskriv på 5 p av lekplatsens närmsta vägar som måste uppnås för att utformningen ska stämma med ökningarna för lek och aktivitetstillfällen, se nedan. Visa på vilka grunder du valt att kopiera, ange, rita, markera med röd linje. Här: 5 p, tillgängliga aspekter markerade med * Grönmarkering, 5 p, tillgängliga aspekter markerade med * Stadsbildning, 5 p, tillgängliga aspekter markerade med gröna cirkler eller *

Direktpåverkan lekvråde

LEKVÄRDEN

Variert topografi: **0,5 p**

- Ingen variation i topografi (0 p)
- Enstaka höjdhöjningar (0,5 p)
- Flera topografiska variationer (1 p)

Lektor vegetation: _____

- Ingen lekbar vegetation (0 p)
- En typ av lekbar vegetation (0,5 p)
- Flera typer av lekbar vegetation (1 p)

Löst material: _____

- 0-1 sorters löst material (0 p)
- 2-3 sorters löst material (0,5 p)
- Fler än 4 sorters löst material (1 p)

Lekutrustningens integration i landskapet: _____

- Inget av lekutrustning eller inre inlagda utrustningar (0 p)
- Det finns lekutrustning som är integrerad i landskapet, men de flesta står inom avgränsade områden (0,5 p)
- På ett flertal ställen finns exempel på lekutrustning som är integrerad i landskapet (1 p)

Lekutrustningens variation: **0,5 p**

Mått: 5 p

- Lekplatsen innehåller prestisjebekta exempel på lekutrustning, till exempel: handbollar eller liknande (0,5 p)
- Lekplatsen innehåller fysiskt, exempelvis: rutschkana, gunga, bräda eller liknande (0,5 p)
- Lekplatsen innehåller ytor för sportutrustning, exempelvis: bollplatt, kubb, ynga och liknande (0,5 p)
- Lekplatsen har inlag av utrustning, exempelvis: interaktiva lekutrustningar, pussel, minneskort, pedagogiska variationer eller liknande (0,5 p)
- Lekplatsen har inlag av sådana lek, exempelvis: lekbox, lekbox eller liknande (0,5 p)

TOTALT: _____ av 6,5 p

INKLUDERING

Tillgänglighet: **0,5 p**

- * Minst en nivå
- * Minst en asfalterad
- * Minst en utströmming är rullbar (0,5 p)
- * Minst en utströmming är anpassad (0,5 p)
- * Minst 5 utströmmingar är rullbara och anpassade (1 p)

Solstörskådan: **0,5 p**

- Solstörskådan är byggd av ett material
- Småskaliga lekutrustningar skiljer sig från solstörskådan (0,5 p)
- Hälften av lekutrustning skiljer sig från solstörskådan (1 p)

Måttplats: **0,5 p**

- * Aktiviteter för barn 0-5 år (0,5 p)
- * Aktiviteter för barn 6-12 år (0,5 p)
- * Aktiviteter för barn 13-18 år (0,5 p)
- * Aktiviteter och andra inlag för vuxna och ungdomar (0,5 p)

Jämnstämhet: **0,5 p**

- Multisportanläggning och sportutrustning för minst två olika aktiviteter (0,5 p)
- Ytor med sand, ryttbanor, gunga, måttning för minst två olika aktiviteter och sportutrustning (1 p)

TOTALT: _____ av 7 p

KARAKTÄR

Mått: 5 p

- * Rumslig och varierad vegetation (0,5 p)
- Social zon (0,5 p)
- Dynamisk zon (0,5 p)
- Naturliknande (0,5 p)

TOTALT: _____ av 2 p

TOT POÄNG direktpår: _____ av 15,5 p

TILL FÖRSTÄELSE

Mått: 0,5 p

- * Systematiska (0,5 p)
- * Systematiska (0,5 p)
- * Systematiska (0,5 p)
- * Systematiska (0,5 p)

TOTALT: _____ av 0,5 p

Bedömning kvalitet på lekplatser

- Bra plats: 21,5 p
- Ok plats som kan förbättras: 9-16,5 p
- Underlägsen plats: 8,5 p och under
- Högt åtgärdsbehov: 0-8,5 p

KOM IHÄG!

Lekplatskytt

- Besök från HVBG enligt mall
- Skyddat område (HVBG) ej inställt enligt ritning

TOTALT POÄNG LEKPLATS: _____ av 21,5 p (Direkt + Indirekt)

2. Ge förutsättningar för inkluderande lek och rörelse

- Gävles lek- och aktivitetsplatser ska vara välkomnande för alla, oberoende av kön, ålder, funktionsförmågor eller bakgrund. Utformningen och lokalisering av lek- och aktivitetsplatser ska genomsyras av ett inkluderande tänk. **Tillgängligheten ska förbättras på befintliga lekplatser.**
 - På alla lek och aktivitetsplatser ska eftersträvas **orienterbarhet, olika rumsligheter och olika lek och aktivitetsfunktioner som tilltalar så många målgrupper som möjligt.** Minst en utrustning ska vara nåbar och anpassad* (* anpassad för rörelsehindrade)
- I varje stadsdel ska finnas MINST en lekplats som är *övervägande tillgänglig. Majoriteten av utrustningen ska alltså vara anpassad* och nåbar .* (*anpassad för rörelsenedsatta)

2. Ge förutsättningar för inkluderande lek och rörelse

Typ av plats	Krav tillgänglighet
Närlek	Minst en nåbar och anpassad utrustning/aktivitet*
Grannskapslek	Minst fem utrustningar/aktiviteter ska vara nåbara*. Minst en anpassad utrustning*.
Stadsdelslek	Övervägande delen av utrustningen/aktiviteterna är anpassad och tillgänglig*
Fickparkslek	Inga krav på tillgänglighet, ses som komplement
Aktivitetsplats	Inga krav på tillgänglighet

6. Finnas nära

- I områden där det finns mer än två rutor om 1 ha där det bor fler än 40 invånare bör avståndstabellen användas
- Vid en lägre täthet än 40 invånare per ha görs en särskild bedömning av behovet för lek/aktivitetsplats

Typ av plats	Avstånd från bostaden
Närlek	300 m
Aktivitet	300 m
Grannskapspark	500 m
Stadsdelspark	1000 m

7. Utformas med delaktighet från allmänhet

- Dialog ska alltid hållas när en lekplats storlek stadsdelslek eller grannskapslek ska byggas om eller byggas ny. Vid byggnation av närlek kan dialog hållas utifrån intresse i området och möjligheter att genomföra.
- I ytterområden där det saknas underlag för stadsdels- eller grannskapslek ges möjlighet till medinflytande som regel vid anläggning även av närlek.
- Vid samråd/dialog med barn är det viktigt att kunna ge en tidsram för kommande genomförande av förstudien.

Referensgrupp

- Saknas något viktigt i strategin ur tillgänglighetsperspektiv?
- Nå gävlebor ur alla målgrupper – kontaktvägar

Tack

Anna.nordin@gavle.se

3. Upplevas trygga och säkra

- Gävles lek- och aktivitetsplatser ska utvecklas så de upplevs trygga och säkra men ska samtidigt erbjuda en komplex och utvecklande miljö.
- Markföreningar ska beaktas.
- Platsen ska vara väl synlig för att öka den upplevda tryggheten. Det innebär att det ska vara möjligt att se både in i och ut från platsen från olika håll.
- Belysning av lek – och aktivitetsplatser skapar förutsättningar för tillgängliga ytor som attraherar under större delar av dygnet och året. Belysningen ska skapa ett rumsligt sammanhang och delar av belysningen kan styras för att minimera energianvändningen. Ljussättning av parker, lek- och aktivitetsplatser ska utföras med hänsyn till onödig påverkan på djur- och växtliv. *Läs mer i Gävles belysningsstrategi

4. Vara Hållbara

- Social hållbarhet: Gävles lek- och aktivitetsplatser ska vara trygga, jämlika, jämställda, hälsofrämjande och inkluderande. (stäms av mot checklista för lek- och aktivitetsplatser)
- Ekonomisk hållbarhet: Gävles lek- och aktivitetsplatser ska utformas med väl valda material som håller över tid både vad gäller trender/utformning och livslängd.
- Miljömässig hållbarhet: Material och utrustning är valda med omsorg om miljön, både under tillverkning, användning och återanvändning/återvinning. Risk för markföroreningar ska beaktas i arbetet. Utformning och lokalisering bör ta hänsyn till omgivande biltrafik, med avseende på att minska mängden luftföroreningar och undvika trafikbuller där så är möjligt

5. Gynna ekosystemtjänster

- Gävles lek- och aktivitetsplatser tar hänsyn till ekologiska samband och brister och förstärker ekosystemtjänster där så är möjligt. Lek- och aktivitetsplatser fyller en viktig funktion för naturpedagogik och andra ekosystemtjänster som ska tas tillvara i utformningen. Anläggning får inte hindra grönområdet från att uppfylla kriterier och mål för ekologiska samband respektive dagvattenhantering. Om åtgärder för ekologiska samband eller dagvattenhantering behövs på platsen för lek- och aktivitetsplatsen för att säkra kommunens ekosystemtjänster och vattenhantering, behöver de inarbetas i utformningen.